

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Medische Zorg en Sport
Mevrouw drs. T van Ark
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

Onze referentie MvH/RvZ/MK/cd/ATR1179/2021-U059

Uw referentie

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Datum 1 juli 2021
Betreft Aanvullende zienswijze Regeling Jaarverantwoording Wmg

Geachte mevrouw Van Ark,

Op 7 juni 2021 is aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) de Regeling Jaarverantwoording Wmg voor het uitbrengen van een aanvullende zienswijze voorgelegd. ATR heeft over deze regeling op 6 augustus 2020 geadviseerd. Geadviseerd is toen de regeling niet vast te stellen, omdat met name de onderbouwing van nut en noodzaak tekortschoot. Deze tekortkoming betrof de onderbouwing van nut en noodzaak van een substantieel deel van de te verantwoorden gegevens (in het bijzonder de gegevens ten aanzien van de bedrijfsvoering). Niet duidelijk was hoe deze gegevens bijdragen aan (het inzicht in) de rechtmatigheid, integriteit en professionaliteit van zorgaanbieders. Verder was niet duidelijk of de vragenset over de bedrijfsvoering voor zorgaanbieders werkbaar was. Het lag daarom in de rede de werkbaarheid van de gegevensset te toetsen. Dat gold ook voor de mate waarin burgers de jaarverantwoording daadwerkelijk kunnen en zullen gebruiken. Daarvoor zou een doenvermogenstoets kunnen worden uitgevoerd. U heeft de regeling inmiddels aangepast en opnieuw aan ons voorgelegd.

Inhoud aangepaste regeling

De voorgenomen ministeriële regeling bevat de eisen die aan de openbare verantwoording worden gesteld. De jaarverantwoording bestaat op basis van de wet uit drie onderdelen, waarvoor in de regeling regels worden gesteld:

- de financiële verantwoording en een toelichting daarop, waaronder ook de op te nemen toelichting omtrent de door de zorgaanbieder aangetrokken financiële derivaten (artikel 40b, tweede lid, onderdeel a, en derde lid, onderdeel a, Wmg);
- de bij de financiële verantwoording te voegen informatie, waaronder een accountantsverklaring (artikel 40b, tweede lid, onderdeel b en derde lid, onderdeel b, Wmg); en
- andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de zorgaanbieder (artikel 40b, tweede lid, onderdeel c, Wmg).

Voor de financiële verantwoording sluit de regeling aan bij de verplichtingen uit hoofde van het Burgerlijk Wetboek (BW). Dat betekent een openbaarmaking van de balans en verlies- en winstrekening voor in beginsel alle bedrijven. In dit opzicht is de regeling na de internetconsultatie ongewijzigd gebleven. De regeling sluit aan bij het BW om daarmee extra regeldruk voor de zorgaanbieders te voorkomen. Voorzag de vorige versie van de

regeling voor de eenmanszaken nog in een openbare verantwoording van de balans en staat van baten en lasten (dit in afwijking van het uitgangspunt), in de aangepaste regeling is er uitsluitend een gehoudenheid om de financiële ratio's (liquiditeit en solvabiliteit) van de onderneming openbaar te maken. De reden hiervan is dat de ondernemer vanwege privacyoverwegingen niet kan worden verplicht het eigen privé-inkomen openbaar te maken. Een belangrijke wijziging is verder gelegen in een beperking van de kring van aanbieders waarvoor bij de openbare verantwoording het bijvoegen van een accountantsverklaring verplicht is. De verplichte accountantsverklaring geldt in de aangepaste regeling uitsluitend nog voor grote en middelgrote zorgaanbieders (circa 3.000), en niet meer voor ook voor de wat kleinere aanbieders. Daarmee is de kring van bedrijven waarvoor de accountsverklaring verplicht is qua omvang weer gelijk aan die onder de huidige Wtzi. Ook zijn er gegevens geschrapt in de set gegevens over de bedrijfsvoering, waardoor voor zorgaanbieders extra regeldruk wordt voorkomen. Reden van het schrappen was dat nut en noodzaak van de verantwoording niet aantoonbaar was. Voor de overgebleven gegevens voorziet de regeling nu wel in een onderbouwing van nut en noodzaak van de opname van het gegeven in de verantwoording. Volgens de toelichting komt het schrappen tegemoet aan het advies om met een (beperkte) set aan basisnormen en indicatoren te werken. Deze set gaat periodiek geëvalueerd worden.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Wet en besluit regelen de plicht tot openbare jaarverantwoording (financieel en over de bedrijfsvoering) en de kring van verantwoordingsplichtigen. Dat betekent dat zij in het kader van deze regeling niet meer ter discussie staan c.q. kunnen worden gesteld. Dit betekent niet dat het college (inmiddels) overtuigd is van nut en noodzaak van de met deze wet optredende stapeling van de controle- en verantwoordingsinstrumenten (meldingsplicht, vergunningplicht, financiële verantwoording, verantwoording van de bedrijfsvoering en versterking van het interne en externe toezicht). Ook na aanpassing van de toelichting op wet en besluit naar aanleiding van onze eerdere adviezen¹, zijn nut en noodzaak nog onvoldoende aangetoond. Het college benadrukt dat het belang van een toereikende onderbouwing alleen nog maar zal toenemen, zeker nu het voornemen is om met een Wet integere bedrijfsvoering² het controle- en verantwoordingsinstrumentarium verder uit te breiden.

¹ Zie de brieven aan de minister van 13 mei 2019 en 20 maart 2020, www.art-regeldruk.nl

² Zie uw brief aan de Tweede Kamer van 4 november 2020, kenmerk 1758159-212268-PZO

Naar aanleiding van het eerdere advies van ATR over de ministeriële regeling³ zijn nut en noodzaak van de jaarlijks te verantwoorden gegevens nader onderzocht. Dit heeft ertoe geleid dat gegevens waarvan niet aantoonbaar was waarom ze zouden moeten worden gevraagd, uit de gegevensset van de regeling zijn geschrapt. Daardoor neemt de regeldruk voor de zorgaanbieders minder toe dan in de eerdere versie van de regeling. Verder rijst de vraag hoe sommige gegevens die bij de zorgaanbieders worden uitgevraagd, passen binnen het toezicht op de onderliggende wet. Dat geldt met name voor de gegevens over de vacatures en de stagiaires. Deze gegevens geven geen informatie over mogelijke ondernemingsrisico's waarop toezicht geboden kan zijn. Het verdient daarom aanbeveling om af te zien van een jaarlijkse uitvraag van deze gegevens.

2. Minder belastende alternatieven

Het college stelt vast dat in het verantwoordingsmodel van DigiMV een digitale beslisboom is geïntegreerd. Het leidt de zorgaanbieder automatisch naar de juiste (op hem van toepassing zijnde) vragen. Met deze wijziging is voor zorgaanbieders een minder belastende uitvoering van de openbare verantwoording mogelijk. Hierdoor neemt de regeldruk voor hen minder toe dan met de eerdere versie van de regeling het geval was.

3. Werkbaarheid

De werkbaarheid van de gegevensset van de openbare verantwoording is in gesprekken met grote en kleine zorgaanbieders getoetst. Een aantal aanbieders heeft aangegeven nut en noodzaak van de jaarverantwoording niet te zien. De gegevensset uit de nu voorliggende versie van de regeling is voor hen echter wel werkbaar. Dat komt doordat definities zoveel mogelijk aansluiten bij bestaande definities (bijvoorbeeld van het BW) en de verplichte accountsverklaring voor aanzienlijk minder ondernemers verplicht wordt.

Het college onderkent dat het beschikbaar stellen van de jaarverantwoording van belang is voor het toezicht van de externe toezichthouder(s). Ook collectieven, belangenorganisaties en journalistiek kunnen de jaarverantwoording gebruiken om zicht te krijgen op de rechtmatigheid, professionaliteit en integriteit van zorgaanbieders. Maar de toelichting op de wet acht ook individuele burgers in staat om de jaarverantwoording daarvoor te gebruiken. Het college heeft grote twijfels bij deze doelstelling van de wet. Het verwacht niet dat individuele burgers in staat zijn deze verantwoordelijkheid op zich te nemen, al is het alleen maar omdat de informatie uit de jaarverantwoording te ver van hun belevingswereld af staat. Bovendien is een dergelijke verantwoordelijkheid voor burgers niet gepast, omdat zij in een afhankelijkheidsrelatie tot de aanbieder staan c.q. kunnen komen te staan. In het eerdere advies van 6 augustus 2020⁴ heeft het college geconstateerd dat de begrijpelijkheid van de jaarverantwoording voor de burger niet is onderzocht. Het college constateert dat een dergelijk onderzoek ook niet heeft plaatsgevonden in het kader van de nu voorgelegde aanpassing van de regeling. Het acht daarom aanpassing van het doel van de wet opportuun.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bevat een beschrijving en berekening van de gevolgen voor de regeldruk voor zorgaanbieders als gevolg van de regeling. De effecten zijn op handelingsniveau

³ Brief aan de minister voor Medische Zorg dd. 6 augustus 2020, www.atr-regeldruk.nl

⁴ Brief aan de minister voor Medische Zorg dd. 6 augustus 2020, www.atr-regeldruk.nl

beschreven en berekend en ze zijn uitgesplitst naar structurele en eenmalige effecten. De paragraaf brengt het totaal aan regeldruk als gevolg van de regeling in beeld. Wat ontbreekt, is inzicht in de omvang van de 'meer en minder' effecten die van wet, besluit en regeling afzonderlijk en tezamen uitgaan: op welke onderdelen en voor welke groep ondernemers is er sprake van een toename van de regeldruk ten opzichte van de huidige situatie en voor welke groep en op welke onderdelen is er sprake van een afname. De huidige cijfers over de wet, besluit en regeling lijken er op te duiden dat de regeldruk voor grote ondernemingen niet toeneemt, maar die voor de middelgrote en kleine ondernemers wel. Het verdient aanbeveling dat de toelichting op de regeling in deze duidelijkheid biedt.

Samenvattend

Naar aanleiding van eerdere adviezen zijn wet, besluit en regeling aangepast. Ondanks deze aanpassingen blijft het college van mening dat nut en noodzaak van een stapeling van controle- en verantwoordingsinstrumenten onvoldoende zijn aangetoond. Ook verwacht het niet dat individuele burgers op basis van de jaarverantwoording in staat zullen zijn om zorgaanbieders aan te spreken op hun rechtmatigheid, professionaliteit en integriteit. Bovendien past een dergelijke verantwoordelijkheid niet gezien het feit dat deze burgers veelal afhankelijk zijn van de zorgaanbieders. Verder constateert het college dat er geen goed zicht is op de omvang van regeldruk die als gevolg van de nieuwe wetgeving optreedt, voor welke groep ondernemers de regeldruk toeneemt, voor welke zij afneemt, en in welke mate. De toelichting behoeft in deze aanvulling.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en verneemt graag van u op welke wijze u aan de adviespunten uit deze brief opvolging geeft.

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris